

[Rilshøj]

harmoni imellem uddannelsessystemerne, ikke mindst inden for det erhvervspolitiske område – har en enorm betydning. Den side af sagen vil vi tillægge stor vægt. Der er faktisk både økonomi og menneskelige kontakter i, at man samarbejder på uddannelsesområdet.

Vi skal naturligvis også se det i sammenhæng med COCOM-reglerne, hvor jeg forstod på udenrigsministeren, at Danmark arbejder aktivt for at få lempet COCOM-reglerne sådan, at de ikke er hindrende for et fornuftigt økonomisk samarbejde. Vi kan også håbe, at der kommer gennembrud på militærområdet, fordi det virker jo absurd, hvis der ikke inden for de nærmeste år kan frigøres militære midler i Europa til et økonomisk samarbejde.

Vi må også se det i sammenhæng med isolering af de østeuropæiske lande, som endnu ikke er kommet ind på en reformkurs. Tilbage i dag er der egentlig kun Rumænien og Tjekkosllovakiet. Der sker i øjeblikket forandringer i Bulgarien, som virker særdeles interessante. DDR er blevet nævnt, og når det gælder Rumænien og Tjekkosllovakiet, må vi gå ud fra, at vi fra dansk side arbejder aktivt for at få støtte til oppositionen i de to lande.

I den sammenhæng vil jeg godt nævne, at jeg har afleveret spørgsmål til udenrigsministeren om danske kommuners mulighed for at gå ind i aktionen til støtte for de truede landsbyer i Rumænien. Det er en aktion, som kommuner i hele Europa er med i. Indenrigsministeren har afvist, at Danmark kan deltage med henvisning til nogle formelle bestemmelser i Danmark, men Norge, Belgien, Holland, Vesttyskland og en lang række andre vesteuropæiske lande tolker ikke reglerne så restriktivt som Danmark. Jeg håber, udenrigsministeren vil prøve at overveje, om det er klogt, at Danmark står isoleret i den sag over for Rumænien, men det kan vi vende tilbage til i næste uge.

I forbindelse med spørgsmålet her skal vi måske også i udvalget tage en stilling til landekredsen. Udviklingen går jo så hurtigt i de østeuropæiske lande i øjeblikket, at man kan diskutere landekredsen. Jeg tror stadig væk, det er klogt at starte først og fremmest i Polen og Ungarn for at få et erfaringsmateriale, men jeg synes nok, at man i udvalgsbehandlingen skal tage højde for, at der kan være behov for en hurtig indsats ikke mindst i DDR, som er et naboland med store økonomiske ressourcer og et

land, som sikkert på kort sigt vil indgå i et tæt samarbejde med Vesttyskland og EF. Det kan vi nok forvente. De baltiske lande er Danmark jo også begyndt at interessere sig stærkt for også på det økonomiske område, og der kan også være tale om indsats i Sovjetunionens vestlige områder, ikke mindst på energiområdet. Det er jo den region, hvor virkningerne af Tjernobylkatastrofen er størst.

Opgaven kan virke enorm, og det er nok klogt at starte og få nogle erfaringer, men at have i baghovedet, at der givetvis over en kort årrække er behov for en udvidelse af kapitalen og forhåbentlig også efter nogle positive indledende erfaringer.

Vi kan støtte, at oprettelsen af fonden sker i tæt samarbejde med IFU, og jeg fornemmer også, at vi nok kan blive enige om en fornuftig model. Vi mener også fra SF's side, at bestyrelsens sammensætning skal afspejle, at vi her har at gøre med en anden region end Østeuropa. Der skal i hvert fald være en ekspertise i bestyrelsen, en ekspertise, som skal afspejle den viden, der er inden for det danske erhvervsliv og blandt eksperter i øvrigt, det kan være økonomer og virksomhedsøkonomer. Den ekspertise, vi har i Danmark, skal i hvert fald udnyttes på området. Det kan givetvis gøres i et fornuftigt samspil både i den nye bestyrelse og i forbindelse med ansættelse af personale.

Vi mener også, det er vigtigt, at vi i forbindelse med fonden lægger stor vægt på, at mindre og mellemstore virksomheder kommer ind. Det er jo et problem i øjeblikket i forholdet til Østeuropa, fordi mindre og mellemstore virksomheder har svært ved at kringe sig i det store bureaukrati, som kendetegner mange af de landes lovgivning i dag. Nu er der vel håb om, at den lovgivning ændres, så det bliver noget nemmere for mindre og mellemstore virksomheder at komme ind på disse markeder. Det spiller også en rolle, at den geografiske afstand her ikke er noget problem. Det er det jo i forhold til udviklingslandene, så det område af dansk erhvervsliv skal vi i hvert fald have i baghovedet, når vi taler om de østeuropæiske lande.

Når det er vigtigt at få mindre og mellemstore virksomheder ind, hænger det jo sammen med, at de østeuropæiske lande forsøger at gennemføre reformer i øjeblikket for at nedbryde den meget monopolistiske industristruktur, oprette nye og mindre virksomheder. Da vil